

การปกครองคณะสงฆ์ไทย

ฐิติญา โณ ภิภูมู ดร. ฆจร วิชาเขตขอนแก่น 1/2566

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)

รายวิชา ๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๒๖๐ การปกครองคณะสงฆ์ไทย (Thai Sangha Administration)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำวิชา พระสมบัตร ฐิติญา โณ, ดร. Ph.D. (Philosophy) พร.ม. (พุทธศาสนา) พร.บ. (ปรัชญา)
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๒/๒๕๖๖
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ในยุคต่างๆ - เพื่อให้บัณฑิตสามารถอธิบายการนำการปกครองและการบริหารคณะสงฆ์ไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไปใช้กับการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ - เพื่อให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง ไปใช้ในการบริหารได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขปัญหาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ - เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่การจัดองค์กร และการพัฒนาบุคลากรในสถาบันสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ - เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำหลักคุณธรรมและจริยธรรมประยุกต์หลักการปกครอง การบริหารจัดการ องค์กรคณะสงฆ์ ไปปลูกฝังสู่ความเป็นนักรบปกครองที่ดีได้
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้พื้นฐาน เป็นการเตรียมความพร้อมด้านปัญญาในการนำความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการปกครองและการบริหารคณะสงฆ์ไทยไปประยุกต์ใช้ในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนในวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ควรมีการเปลี่ยนแปลงตัวอย่างอ้างอิง ให้สอดคล้องกับแนวโน้มด้านการปกครองและการบริหารที่ได้มีความก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงปัจจุบันศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎ ระเบียบ คำสั่งและประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ การประยุกต์การปกครองและการบริหารในปัจจุบันสำหรับคณะสงฆ์ไทย</p>								
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>บรรยาย</th> <th>สอนเสริม</th> <th>การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน</th> <th>การศึกษาด้วยตนเอง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา</td> <td>สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย</td> <td>ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม</td> <td>การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์</td> </tr> </tbody> </table>	บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/ การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง					
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์					
<p>๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเวปไซต์คณะ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ) 								

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

<p>๑.คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้บัณฑิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษา การปกครองและการบริหารคณะสงฆ์ไทย โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัตินักบวช ดังนี้</p> <p>(๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>(๒) มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม</p>

<p>(๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับความสำคัญ</p> <p>(๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์</p> <p>(๕) เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม</p>
<p>๑.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นทางจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองและการบริหารคณะสงฆ์ไทย - อภิปรายกลุ่ม - กำหนดให้ผลิตหาตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง - บทบาทสมมติ
<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
<p>๒.ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและขอบข่ายของการปกครองและการบริหารคณะสงฆ์ไทย บทบาทด้านการปกครองคณะสงฆ์ของพระพุทธเจ้า วิเคราะห์การปกครองคณะสงฆ์ไทยเกี่ยวกับหลักการและวิธีการปกครอง คุณธรรมและจริยธรรมของนัก บริหาร การประยุกต์การปกครองคณะสงฆ์ไทย</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน การวิเคราะห์กรณีศึกษา และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ การศึกษาโดยใช้ปัญหา และโครงงาน Problem base learning และ Student Center เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง - วิเคราะห์กรณีศึกษา
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทาง การปกครองคณะสงฆ์ไทย</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้ผลิตทำโครงการพิเศษ และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม - วิเคราะห์กรณีศึกษาเกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์ไทย - การสะท้อนแนวคิดจากการประพฤติ
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ หรือวิเคราะห์แนวคิดในด้านการปกครองคณะสงฆ์ไทย</p>

๔.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	
๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
๔.๒ วิธีการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
๔.๓ วิธีการประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาด้วยตนเอง
๕.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน - พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลจากกรณีศึกษา - พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต - ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ - ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๕.๒ วิธีการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือ มีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ - นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม
๕.๓ วิธีการประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี - การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑-๒	<p>บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์ไทย</p> <p>๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปกครองทั่วไป</p> <p>๒. การปกครองอาณาจักรกับศาสนจักร</p> <p>๓. การปกครองคณะสงฆ์</p> <p>๔. ลักษณะการใช้อำนาจในการปกครองคณะสงฆ์</p>	๔	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ Course outline/ Lecture/Assign	พระสมบัตร์ ฐิติญา โสภะ, ดร.

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๓	บทที่ ๒ การปกครองคณะสงฆ์สมัยพุทธกาล - การบวช - จารีตและประเพณี - การบัญญัติพระวินัย - การปกครองคณะสงฆ์สมัยพุทธกาล	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.
๔	บทที่ ๓ การปกครองคณะสงฆ์สมัยหลังพุทธกาล - พระธรรมวินัย - การสังคายนา - วัตถุประสงค์ของการทำสังคายนา - อำนาจรัฐกับการทำสังคายนา	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.
๕	บทที่ ๔ การปกครองคณะสงฆ์ไทย - สมัยกรุงสุโขทัย - สมัยกรุงศรีอยุธยา - สมัยกรุงธนบุรี - สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น - กำเนิดธรรมยุติกนิกาย	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.
๖	บทที่ ๕ พระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ.๑๒๑ การตราพระราชบัญญัติลักษณะปกครองคณะสงฆ์ ร.ศ. ๑๒๑ - การปกครองของคณะสงฆ์ไทย ตามพระราชบัญญัติ ลักษณะพัฒนาการของธรรมยุติกนิกาย	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/Present/ Conference	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.
๗	บทที่ ๖ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ - การตราพระราชบัญญัติ - โครงสร้างพระราชบัญญัติการ ปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔ - รูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ไทย - การยกเลิกพระราชบัญญัติการ ปกครองคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.
๘	สอบกลางภาค	๒		
๙	บทที่ ๗ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕ - ปัจจุบัน ๗.๑ การตราพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ๗.๒ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคณะสงฆ์	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/ Present/ Conference	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.
๑๐-๑๑	บทที่ ๘ กฎ ระเบียบ คำสั่ง และ ประกาศมหาเถรสมาคม	๔	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม	พระสมภาร ฐิติญา โฉม, ดร.

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	- โครงสร้างกฎ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคม - สรุปกฎ ระเบียบ คำสั่ง และมติ มหาเถรสมาคม		จากกรณีศึกษา/Lecture Present/Conference	
๑๒	บทที่ ๙ กฎ ระเบียบ คำสั่ง และ ประกาศมหาเถรสมาคม (ต่อ) - วัตถุประสงค์สำคัญที่ออก กฎ ระเบียบ คำสั่ง และมติมหาเถรสมาคม เน้นการลงนิตกรรม	๒	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/Present/Conference	พระสมบัตร์ ฐิติญา โฉม, ดร.
๑๓-๑๔	บทที่ ๑๐ แนวโน้มและการแก้ปัญหาการปกครองคณะสงฆ์ไทย - ปัญหาที่สำคัญของการปกครองคณะสงฆ์ไทย - แนวทางการประยุกต์ใช้หลักการปกครอง เพื่อแก้ปัญหา การปกครองคณะสงฆ์ไทย	๔	บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ อภิปรายกลุ่ม จากกรณีศึกษา Lecture/Present Conference	พระสมบัตร์ ฐิติญา โฉม, ดร.
๑๕	ประมวล/สรุปองค์ความรู้ประจำวิชา	๒	Conference/Evaluation Improvement /Development	พระสมบัตร์ ฐิติญา โฉม, ดร.
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	ลำดับที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	ทดสอบย่อยครั้งที่	๔	๑๐%
		สอบกลางภาค	๘	๒๕%
		ทดสอบย่อยครั้งที่	๑๒	๑๐%
		สอบปลายภาค	๑๖	๒๕%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑-๔.๖, ๕.๓-๕.๔	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%
		การทำงานกลุ่มและผลงาน		
		การอ่านและสรุปบทความ		
		การส่งงานตามที่มอบหมาย		
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%
		การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน		

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>๑. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>พระครูวิบูลเจติยาทรการปกครองคณะสงฆ์ไทย. เอกสารประกอบการสอนมหาวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน๒๕๔๖.</p> <p>พระเมธีธรรมมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต). การปกครองคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๗.</p> <p>พระวิสุทธิโสภณ (สำรวม ปิยธมโม). การปกครองคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.</p>
<p>๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>ไม่มี</p>
<p>๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>กรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือพระสังฆาธิการว่าด้วยพระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ และคำสั่งของคณะสงฆ์ . กรุงเทพฯ: การศาสนา. ๒๕๔๒.</p> <p>เฉลิมพล โสอินทร์. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาและการปกครองคณะสงฆ์ไทย .กรุงเทพฯ: สุตโรไพศาล, ๒๕๔๙.</p> <p>ไชย ณ พล. การปกครองของพระพุทธเจ้าระบอบธรรมมาธิปไตย . กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย, ๒๕๓๗.</p> <p>พระศรีปริยัติโมลีสมชัยกุศลจิตโต. พระสงฆ์กับการเมืองพิมพ์ครั้งที่๒. กรุงเทพฯ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๖</p> <p>พีรพล กนกวลัย. คู่มือพระสังฆาธิการ. กรุงเทพฯ :สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๔๘.</p> <p>มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย.พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย เล่มที่๑-เล่มที่๑๐. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย,๒๕๓๙.</p> <p>สัมพันธ์ เสริมชีพ “คู่มือพระสงฆ์ไทย” เจ้าอาวาสเป็นเจ้าพนักงานหรือไม่กรุงเทพฯ: ๒๕๔๓.</p> <p>สุรพล สุยะพรหม ดร.. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาบรรณาการ, ๒๕๔๘.</p> <p>แสวง อุดมศรี. การปกครองคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๓.</p> <p>http://kanchanapisek.or.th/kp6/BOOK18/chapter4/t18-4-l1.htm</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน - การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต
<p>๒.กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน - ผลการสอบ - การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้
<p>๓.การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้</p>

<ul style="list-style-type: none"> - สัมมนาการจัดการเรียนการสอน - การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
<p>๔.การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>๕.การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔ - เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ